

**НАУКОВО-ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР «ЗНАННЯ»
ЗБІРНИК СТАТЕЙ**

**XXXIII МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ
«РОЗВИТОК НАУКИ В ХХІ СТОЛІТТІ»
(16.03.2018г.)**

2 частина

г. Харків 2018
© Науково-інформаційний центр «Знання»

УДК 082
ББК 94.3

Збірник статей науково-інформаційного центру «Знання» за матеріалами XXXIII міжнародної науково-практичної конференції: «Розвиток науки в XXI столітті» 2 частина, г. Харків: збірник зі статтями (рівень стандарту, академічний рівень). - Х.: науково-інформаційний центр «Знання», 2018. – 84с.

Тираж – 100 шт.

УДК 082
ББК 94.3

Матеріали публікуються в авторській редакції. Відповідальність за достовірність відомостей, викладених у статтях, відповідальність несуть автори. Думка редакції може не збігатися з думкою авторів матеріалів.

Контактна інформація Організаційного комітету конференції:

Науково-інформаційний центр «Знання»

Електронна пошта: events@nic-znanie.org.ua

Офіційний сайт: nic-znanie.org.ua

ЗМІСТ

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

Медведовська Т.П. ПРОБЛЕМЫ СОВРЕМЕННОГО ИННОВАЦИОННОГО УПРАВЛЕНИЯ НА ПРЕДПРИЯТИИ В УСЛОВИЯХ ЭКОНОМИЧЕСКИХ ПРЕОБРАЗОВАНИЙ.....	4
Нурсапина К.У. ФОРМИРОВАНИЕ МАТЕРИАЛЬНО-ТЕХНИЧЕСКОЙ БАЗЫ ЗЕРНОВОГО ПРОИЗВОДСТВА РОССИИ	6
Шелудько Ю.Ю. СИСТЕМНО-СТРУКТУРНОЕ МОДЕЛИРОВАНИЕ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ УПРАВЛЕНИЯ МАРКЕТИНГОМ ПРЕДПРИЯТИЯ (на примере ПриватБанка)	12
Ягубов Ш.Э. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА СВЯЗЕЙ МЕЖДУ РАЗВИТИЕМ СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА И УРОВНЕМ ЖИЗНИ В ПОСТНЕФТЯНЫХ УСЛОВИЯХ	22

КУЛЬТУРОЛОГІЯ

Гаськевич О.Б. ДО ПИТАННЯ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ТВОРЧОСТІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА І ВШАНУВАННЯ ЙОГО ПАМ'ЯТІ НА ТЕРЕНАХ ВОЛИНИ В УМОВАХ ПОЛЬСЬКОЇ ВЛАДИ В 20-Х РОКАХ ХХ СТ. НА ПРИКЛАДІ КРЕМЕНЕЦЬКОГО ПОВІТУ	29
---	----

ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

Александрова В.Ф. ВИКОРИСТАННЯ ТЕКСТОВОГО МАТЕРІАЛУ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО СПРЯМУВАННЯ У ПОЗАКЛАСНІЙ РОБОТІ ЗІ СТАРШОКЛАСНИКАМИ.....	37
Ахмедьянова А.Х. СЭСЭНСТВО КАК ИНСТИТУТ ГАРМОНИЗАЦИИ ЛИЧНОСТИ	44
Перевозчикова Л.В., СВЯЗЬ ОБУЧЕНИЯ АУДИРОВАНИЮ С РАЗВИТИЕМ УМЕНИЙ ГОВОРЕНИЯ НА УРОКАХ РУССКОГО ЯЗЫКА В 5-6 КЛАССАХ.....	50
Прокопчук М.М., Баштовий Б.Ю. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МОВНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ПІСЛЯ НІМЕЦЬКОЇ УЧНЯМИ МОЛОДШОГО ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ	55

ПСИХОЛОГІЧНІ НАУКИ

Малиновский А.В. КЛЮЧЕВЫЕ КОМПЕТЕНЦИИ ЛИДЕРА В ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ ОРГАНИЗАЦИИ	66
Хижняк Л.А. АНАЛИЗ РАЗВИТИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО САМОСОЗНАНИЯ СТУДЕНТОВ.....	74

ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ

Бурганова Л.М. ПОЭЗИЯ СТИВЕНСОНА В ПЕРЕВОДЕ МАРШАКА	80
--	----

ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

ВИКОРИСТАННЯ ТЕКСТОВОГО МАТЕРІАЛУ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО СПРЯМУВАННЯ У ПОЗАКЛАСНІЙ РОБОТІ ЗІ СТАРШОКЛАСНИКАМИ

Александрова В.Ф.

*Кандидат педагогічних наук, старший викладач
кафедри української мови Інституту філології
Київського університету імені Бориса Грінченка*

USE OF TEXT MATERIAL FROM THE UKRAINIAN LANGUAGE C CRITICALLY-CULTURALLY FOCUS IN EXTRACURRICULAR WORK WITH SENIOR PUPILS

Aleksandrova V.

*Candidate of Pedagogical Sciences, Senior Lecturer
Department of Ukrainian language at the Institute of
Philology Kiev Boris Grinchenko University*

Анотація

У статті розглянуто проблему використання і опрацювання текстового матеріалу соціокультурного спрямування у позакласній роботі з української мови в процесі формування духовно багатой українськомовної особистості старшокласника загальноосвітньої школи, окреслено деякі аспекти застосування дидактичного матеріалу в практичній діяльності з текстовою екстралінгвальною інформацією на засіданнях мовного гуртка.

Abstract

The article deals with the problem of the use and processing of text material of socio-cultural orientation in extra-curricular work in the Ukrainian language in the process of forming a spiritually rich Ukrainian-speaking personality of a senior pupil of a secondary school, outlines some aspects of the use of didactic material in practical activities with text extralanguage information at meetings of the linguistic circle.

Ключові слова: позакласна робота з української мови, культура, цінності, соціокультурна компетентність, формування соціокультурної компетентності старшокласника, вирішення основних мовних завдань.

Keywords: extracurricular work on the Ukrainian language, culture, values, socio-cultural competence, formation of sociocultural competence of the senior pupil, solving of the main language tasks.

Однією з головних передумов успішного проведення позакласної роботи з української мови є збудження і підтримування в учнів інтересу до неї. Систематично практикуючи позаурочні заходи з мови, учитель дає можливість учням пересвідчитись у практичній цінності позакласної роботи, у позитивному впливові її на знання й навички з мови. Як зазначає відомий науковець О. Кучерук, «...Сьогодні особливо актуальною є думка, що процес формування зростаючої мовної особистості має відбуватися в широкому розвивально – виховному контексті з урахуванням соціокультурних цінностей»[1].

Опрацювання наукової літератури, присвяченої розв'язанню окресленої проблеми, свідчить, що соціокультурній освіті в сучасній школі велику увагу приділяють вітчизняні вчені С. Караман, О. Горошкіна, В.Заєць, С.Яворська, О.Сухомлинська, О.Кучерук, Л.Мацько та ін. Враховуючи, що основна форма позакласної роботи – систематична, перший етап цієї копійної роботи – *мотиваційний* – передбачає з-поміж різних форм позакласної роботи гурткову, оскільки систематичність її проведення, постійний склад членів гуртка, визначення тематики з урахуванням вимог чинної програми з української мови дозволяють спрямовувати старшокласників на опанування рідної мови на соціокультурній основі. Для цього під час першого заняття гуртка “Мова моєї майбутньої професії” учнів варто розподілити на творчі групи з урахуванням їхніх професійних уподобань, а для формування творчих груп запропонувати обрати з переліку ту одну назву професії, з якою вони хотіли б пов'язати свою подальшу професійну діяльність. У процесі анкетування учнів із кількох запропонованих назв професій залишити найпопулярніші, наприклад, п'ять: “Майбутні вчителі”, “Майбутні журналісти”, “Майбутні мовознавці”, “Майбутні екскурсоводи”, “Майбутні лікарі”.

Основну увагу варто приділяти вибору дидактичного матеріалу для засідань мовного гуртка. На основі аналізу літературних джерел, власного педагогічного досвіду, вивчення думок і пропозицій учителеві необхідно визначити критерії добору навчального матеріалу: актуальність, інформативність, соціокультурний потенціал, професійну спрямованість.

Системне використання текстового матеріалу ознайомлює учнів із характерними особливостями зв'язку висловлювання й готує для глибокого розуміння чужих та створення власних текстів. У процесі роботи з текстом формуються насамперед мовна, комунікативна й соціокультурна компетентності учнів.

Наприклад, задля формування соціокультурної компетентності учнів 8–9 класів в позакласній роботі з української мови учням варто пропонувати для кожного з етапів конкретні завдання. Наступні етапи будуть, звичайно, складнішими, а ось на першому етапі на засіданнях мовного гуртка можна запропонувати виконати такі завдання:

Для творчої групи “Майбутні вчителі”

- *1. Прочитайте текст. До яких роздумів покликав вас автор?*

Так, це до тебе, саме до тебе це слово! Це від тебе залежить зараз, чи порветься золота нитка тисячоліть, а чи оживе і заграє на сонці!

Чуєш, пісня лунає, ти мимохить тягнешся вслід за нею – вона старіша від тебе на тисячоліття і на тисячоліття молодша. Слово у пісні, як вода в ріці. Жива вода рідної мови на ноги зведе тебе і тоді, коли ти зневірився у всьому. І перше слово твоє, до мами звернене, материнське слово хай розширює твої груди озоном людської гідності. Це ти несеш слово в серці, як наполохану пташку. Слово довірилося тобі і повірило в тебе. *Не сполохай рідного слова, а захисти його, до серця притули, життям своїм переповни.* Ти, саме ти – і ніхто інший (За І. Драчем).

II. Перепишіть виділене в тексті речення, поясніть, як ви розумієте його зміст. Виконайте синтаксичний розбір цього речення.

Для творчої групи “Майбутні журналісти”

- *1. I. Прочитайте епіграф до теми, запишіть його в зошити. Чи погоджуєтеся ви з думкою, висловленою письменником? Висловіть власні міркування з порушеної проблеми.*

- *2. I. Прокоментуйте вислови. Запишіть їх у зошити.*

1. Українська мова не вчора придумана. Вона не сирота, має слов'янську родину й світову славу (Д. Павличко).

2. Мова є вмістилищем усього сутнісного, вона безпараметрична, кордони її ніколи не збігаються з географією (П. Мовчан).

3. Світ Божий великий, і складається з окремих народів чи націй, і кожен народ – окреме закінчене ціле. І в тому й краса всесвіту, що народи зберігають окремішність. Як на пишній луці кожна окрема квітка має свій окремий колір і запах (Іван Огієнко).

4. Для мене мови народів – як зорі на небі. Я не хотів би, щоб усі зорі злилися в одну величезну, на півнеба, зірку. Для цього є сонце. Але хай сяють і зорі. Хай у кожної людини буде своя зірка (Р. Гамзатов).

5. Творіть, пишіть, вигадуйте і – головне – говоріть українською! Це й буде тим внеском, який може зробити кожен із нас (Р. Кушнар'юв).

II. Оберіть за бажанням роль журналіста або респондента (того, у кого беруть інтерв'ю). Журналісти пропонують три-чотири запитання з теми “Розвиток української мови”.

Для творчої групи “Майбутні мовознавці”

- *1. Прочитайте текст. Поясніть, що таке мовленнєва культура майбутнього мовознавця і як її досягти. Виділіть ключові слова в тексті. У кожному абзаці знайдіть речення, що виражає його основну думку. Складіть план тексту. З'ясуйте, як пов'язані речення у тексті.*

Основою мовленнєвої культури є грамотність, тобто дотримання загальноприйнятих літературних норм у користуванні лексичними, фонетичними, морфологічними, синтаксичними і стилістичними засобами мови.

Але цим поняття мовленнєвої культури не вичерпується. Мовлення має бути не тільки правильним, а й лексично багатим, синтаксично різноманітним.

Щоб цього досягти, треба вслухатися в живе мовлення, вдумливо читати політичну, художню, наукову літературу, звертаючи при цьому увагу на вживання окремих слів, на особливо вдалі висловлювання, на побудову речень, користуватися словниками. Треба активно розвивати своє мовлення: усно й письмово викладати думки, виправляти себе, перебудовувати сказане, шукати найкращі й найдоцільніші варіанти висловлювання.

Культура мовлення тісно пов'язана з культурою мислення. Якщо людина ясно, логічно мислить, то й мовлення в неї ясно, логічне. І навпаки, якщо в людини немає думок, якщо вона говорить про те, чого не розуміє або не знає, то й мовлення в неї плутане, беззмістовне, захаращене зайвими словами, непотрібними красивостями. Мовлення тоді гарне, коли воно якнайповніше і якнайточніше передає думки чи малює образи, легко сприймається.

Грамотне, багате мовлення – це вияв поваги до людей (За Л. Мацько).

II. Випишіть із тексту прості речення, підкресліть граматичні основи, виконайте синтаксичний розбір їх.

Для творчої групи “Майбутні екскурсоводи”

• *I. Уявіть собі, що ви – представник туристичного бюро. Запропонуйте дітям з Луцька екскурсію на Черкащину і навпаки. Складіть рекламний текст і програму перебування учнів 8–9-х класів на Волині та на Черкащині.. Використовуйте в мовленні односкладні речення.*

Розкажіть про географічні особливості етнографічних районів.

Розкажіть про цікаві історичні епізоди, пов'язані з цими територіями.

Розкажіть про Волинь і Черкащину літературну.

Для творчої групи “Майбутні лікарі”

• *I. Прочитайте текст. Доберіть до нього заголовки. На основі тексту та власних спостережень сформулюйте правила спілкування лікаря з пацієнтом.*

Спілкування лікаря з хворим – це бесіда обоєбічно зацікавлених людей, мета яких перемогти недугу. Вона вимагає від медика певних зусиль, нервових витрат, щоб залишитися доброзичливим, невимушеним, терпимим. Усе це необхідно для подолання в бесіді з пацієнтом цілком природної його тривожності, дратівливості, виснаженості.

Хворого можуть відштовхнути, налякати навіть темп, висота звучання голосу, інтонація, яку іноді називають душею слова. Інтонація може змінити зміст одного й того ж слова. Воно може підбадьорити, стати “щитом і бальзамом для ран”, і навпаки, знищити, перекреслити всі сподівання. Причому інтонація мовлення лікаря, так само, як і актора, повинна узгоджуватися з його виразом обличчя, жестами. Для пацієнта все це є джерелом інформації, яку він потім прискіпливо аналізує, щоб винести вирок: довіряти чи ні.

Між “що сказати” і “як сказати” не існує альтернативи. І все ж принцип “не зашкодь” вимагає від лікаря бути особливо уважним, обережним у виборі слів, тим більше, коли йдеться про трагічний діагноз і треба зробити вибір: казати правду чи утриматися. Не слід висловлювати думки з приводу попереднього діагнозу. Лише остаточний висновок дає підстави для призначень, порад, рекомендацій. Біля ліжка хворого не можна зловживати медичною термінологією. Вона дратує його, змушує нервувати в очікуванні чогось несподіваного. Є слова-табу, які необхідно виключити зі словника медика. Насамперед, це зневажливі, грубі. Безцеремонні звертання до колег, пацієнтів, запитання, коментарі в умовах, коли хворий не може бути відвертим, або коли вони змушують його засоромитися.

А ось комплімент, так само як і висловлене співчуття, не тільки покращує настрій, а й, за твердженням деяких учених, навіть продовжує життя (За Г. Золотухіним).

II. Випишіть із тексту прості речення, підкресліть граматичні основи, виконайте синтаксичний розбір їх.

Робота мовного гуртка продовжується на всіх етапах навчання, однак на другому етапі повинні домінувати граматичні завдання на матеріалах текстів соціокультурного змісту. Наведемо приклади таких завдань:

- *I. Прочитайте виразно текст. Підкресліть слова, на які, на вашу думку, падають логічні наголоси. Визначте вид кожного речення. Доберіть заголовок. Визначте тему й мікротему.*

Українська сцена була багата яскравими творчими індивідуальностями. Серед визначних акторів і співаків ХХ століття поруч з іменами виконавців вітчизняних і зарубіжних стоїть ім'я великої української співачки **Соломії Крушельницької**. Її життя минало у складний час глибоких суспільних потрясінь, її відданість і самопосягання музі класичного співу й надзвичайна природна обдарованість вивели її в сузір'я найвидатніших голосів світу.

Захоплено вітали **Крушельницьку Львів і Петербург, Варшава й Відень, Буенос-Айрес і Нью-Йорк**.

У кожному своєму концерті Соломія Крушельницька виходила на сцену з українською народною піснею, несучи її в життя далеко за межами Батьківщини (За В. Врублевською).

II. Поясніть правопис виділених слів.

III. Розкажіть про відомих сучасних українських виконавців народних пісень.

- *I. Прочитайте. Доберіть заголовок. Визначте граматичну основу кожного речення. На прикладі поданих речень сформулюйте визначення присудка як головного члена речення.*

Нині у світі відомо сорок різних видів мінеральних вод. Більшість з них є в Україні. Вивчає їх бальнеологія — наука, що сягає своїм корінням сивої давнини.

За багатством цілющих джерел, виявлених в **останні** роки, наша країна поступається місцем хіба що Кавказові. Особливо **численні** вони в Карпатах. Цей мальовничий гірський вал таїть у собі казкову підскельну силу. Так, у районі стародавнього Ужгорода є великі родовища вуглекислої води **нарзанного** типу. Це справді чудодійна вода. Вуглекислота, як ми знаємо, бере участь у багатьох реакціях біосинтезу*, входить до складу крові, підтримує кислотно-лужний баланс в організмі. До неї вельми чутливі нервові клітини дихального центру головного мозку. Тому й приймають **ванни** з чудодійною водою під час лікування **серцево-судинних** захворювань (І. Падалка).

II. Поясніть правопис виділених слів.

III. Попрацюйте в групах:

“**Лікарі**” — розкажіть, що вам відомо про лікувальні можливості мінеральної води.

“**Екскурсіводи**” — запропонуйте цікавий маршрут Карпати відпочивальникам санаторію для дітей та дорослих.

“**Учителі**” — підготуйте запитання для учнів за змістом тексту.

“**Журналісти**” — підготуйте інтерв’ю з лікарем санаторію та з відпочивальниками з теми “Вплив джерельної води на здоров’я людини”.

“**Мовознавці**” — розробіть етимологію назв карпатських мінеральних вод.

• Прочитайте текст. Доберіть до нього заголовки. Випишіть ключові слова й словосполучення. Запишіть 3-4 компліменти, які б ви зробили своїй подрузі, матері, бабусі, вчительці. Під час перерви зробіть двом-трьом учням компліменти. Простежте, як змінюється настрій однокласника після компліменту.

Загальновідомо, що вміти радіти чужим успіхам – мірило людської шляхетності, а сказати людині приємний комплімент – означає вселити в неї віру в себе, у власні сили. Слово “комплімент” українська мова запозичила з французької (буквально перекладається як *вітання*). Однак з часом первинне значення слова певною мірою було змінено. Великий тлумачний словник української мови подає таке визначення цього слова: “приємні, люб’язні слова; похвала, лестощі”. Компліменти можуть висловлюватись однолітку з приводу рівня його обізнаності або зовнішнього вигляду, улюбленому акторові (письменникові, художникові) як вияв визнання його таланту тощо. Проте найчастіше компліменти адресовані близьким людям, знайомим, приятелям. Зміст і стиль компліменту залежать від статі, віку, соціального становища адресата, від характеру взаємин з ним, змісту розмови (С. Богдан).

• Прочитайте. Доберіть заголовки. Випишіть із тексту додатки. На які питання відповідають додатки?

Є в житті кожного народу часи, коли нікому ніщо не прощається, коли всяке добро або зло, зроблене людиною, падає на незримі чаші найтонших

терезів історії. Це важкі часи випробувань, коли народу загрожують розорення, рабство і смерть.

І щасливий той, хто, винісши народне горе, і попрацювавши немало, і немало проливши крові на полях битв, може потім уже сказати собі і світу, що в найстрашнішу годину не було у нього зерна неправди за душею.

Але горе тому, хто по злобі, мізерності, по нікчемності душі своєї піддається в фатальну хвилину слабодухості, своїм низьким інстинктам і кине товаришів своїх і народ свій в ім'я мнимого врятування особистого життя, в ім'я брехливих обіцянок ворога.

Довго і не один раз прокляне він у холодних обіймах ворога свою слабодухість, але вже ніколи не повернути йому чистоти своєї, не повернути йому товариства, не повернути Батьківщини.

Відвернеться від нього гнівна Вітчизна, і забуде його, і отрясне його, як жалюгідний прах, від своїх ніг. І загине відступник, оплакуючи день і час свого ганебного падіння.

Забуде його мати, забуде батько. Перемінять прізвище його брати і діти. І пропала людина, пропала безслідно й ганебно для всього і всіх на віки вічні. *(О. Довженко.)*

Висновок : Текст як основний засіб навчання дає змогу запропонувати завдання на всіх рівнях, перевірити засвоєння мовленнєвознавчих відомостей (визначити тип, стиль мовлення, способи об'єднання речень у межах складного синтаксичного цілого, засоби зв'язку речень у тексті, здійснити актуальне членування речення тощо). Для вчителя текст – це засіб формування ціннісних орієнтацій, комунікативної, лінгвістичної, культурологічної (українознавчої) компетенцій учнів, для школярів текст – джерело інформації, об'єкт розуміння й вивчення. Саме на рівні тексту відбувається з'ясування семантики слова, його понятійних зв'язків, усвідомлення стилістичної диференціації моделювання зв'язного висловлювання.

Особливої уваги потребує художній текст, оскільки він формує і розвиває етичний потенціал особистості за рахунок поєднання конкретно-історичного, національно-особливого і загальнолюдського компонентів твору, показуючи нерозривний зв'язок дійсності “своєї” країни, “своєї” культури з історичним розвитком і дійсністю культури світової.

Використання художніх текстів невіддільне від соціокультурного аспекту. Разом з вирішенням основних мовних і соціокультурних завдань, читання художніх текстів сприяє введенню учнів в світ культури країни.

З творів художньої літератури учні дізнаються про моральні, етичні, духовні цінності минулих поколінь і своїх сучасників; про відношення народу до своєї вітчизни; про взаємини народу і релігії; взаєминах людини і суспільства; про сімейний і побутовий устрій; про національні звичаї, обряди і т.п. Таким чином, художній твір розглядається як джерело соціокультурного розвитку особистості учня.

Отже, завдання для гурткової роботи з української мови, побудовані переважно на текстовому матеріалі соціокультурного спрямування, мають неабияке значення.

Список літератури

1. Александрова В.Ф. УДК 811.161.2:37.091.398:316.7(043.3). Формування соціокультурної компетентності учнів 8-9 класів у позакласній роботі з української мови. 13.00.92 – теорія та методика навчання (українська мова), Київ, 2017, 275 с. Дисертація на здобуття кандидата педагогічних наук.

2. Горошкіна О. Підручник як засіб формування соціокультурної компетентності учнів /О. Горошкіна //Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка.–2010.– № 22.– Ч.П. – С. 183-189.

3. Кучерук О.А. Соціокультурний підхід до формування україномовної особистості учня основної школи.– Методичний пошук: Викладацько-студентські наукові роботи з питань методики викладання мови і літератури.– Житомир: Вид-во: ЖДУ ім. І. Франка, 2014.– Випуск дванадцятий. Частина 1.–С. 6-14.

СЭСЭНСТВО КАК ИНСТИТУТ ГАРМОНИЗАЦИИ ЛИЧНОСТИ

Ахмедьянова А.Х.

*кандидат философских наук, докторант кафедры педагогики
Башкирский государственный педагогический университет
им. М.Акмиллы*

SASANSHIP AS THE INSTITUTE OF PERSONALITY HARMONIZATION

Akhmedyanova A.Kh.

*candidate of philosophical Sciences,
doctoral student of the Department of pedagogy
Bashkir State Pedagogical University named after M.Akmulla*

Аннотация

На сегодняшний день башкирская молодежь мало интересуется историей своего народа, особенностей восприятия их окружающей природой, известными земляками, интереснейшей литературой. Обидно, что молодое поколение башкир вырастет, уедет в другие города и не сможет рассказать о великом наследии своего народа. Поэтому необходимо кардинально менять отношение подрастающего поколения к истории своих предков, учить детей с ранних лет осознанно относиться к передаче истории своего народа последующему поколению. На наш взгляд большую роль в развитии духов-